

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

13.9.2004

B6-0043/2004

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Monica Frassoni, Daniel Marc Cohn-Bendit, Angelika Beer ja Joost Lagendijk

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Irakista

Euroopan parlamentin päätöslauselma Irakista

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 16. toukokuuta 2002, 30. tammikuuta 2003, 24. syyskuuta 2003 ja 18. joulukuuta 2003 antamansa aikaisemmat päätöslauselmat,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmat nro 1483, 1500, 1502 ja 1546,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1546, joka hyväksyttiin yksimielisesti, tukee Irakin suvereenin väliaikaishallituksen luomista 30. kesäkuuta 2004 lukien,
- B. ottaa huomioon, että päätöslauselmassa 1546 julistetaan myös, että miehitys päättyi 30. kesäkuuta 2004, ja painottaa Irakin täyttää suvereenisuutta samasta päivämäärästä lähtien sekä ilmaisee olevansa huolissaan siitä, että turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1546 ei näytä muuttavan Irakin väestön käsitystä liittoutuman joukoista, vaan valtavan suuri enemmistö pitää edelleen ulkomaisia joukkoja miehitysjoukkoina,
- C. pitää ilahduttavana Euroopan komission 9. kesäkuuta 2004 antamaa tiedonantoa¹ Euroopan unionista ja Irakista,
- D. ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto vahvisti 17. ja 18. kesäkuuta 2004 sitoutuneisuutensa turvallisen, vakaan, yhtenäisen, hyvinvoivan ja demokraattisen Irakin perustamiseen,
- E. toteaa, että ensimmäisenä askeleena kohti suvereenisuutta on muodostettu Irakin väliaikaishallitus, jonka oletetaan ottavan toimivallan kokonaan käsiinsä, ja lakkautettu liittoutuman väliaikahallinto; on tyytyväinen Irakin yhteiskunnan monimuotoisuutta kuvastavan kansallisen konferenssin koollekutsumiseen sekä väliaikaisen parlamentin nimittämiseen lisäkeinona lisätä poliittista edustuksellisuutta Irakin poliittisissa elimissä ennen vaalien järjestämistä,
- F. on huojentunut suurajatolla Ali Sistanin Najafissa kansallisen konferenssin tukemana Muqtada al-Sadrin johtamien shiitaistelijoiden kanssakäymistä neuvotteluista, jotka ovat auttaneet välttämään enempää verenvuodatusta ja tuhoja perinteisissä shiia kulttuurin paikoissa,
- G. kehottaa Irakin väliaikaishallitusta yhdessä kansallisen konferenssin kanssa jatkamaan neuvotteluja ja pyrkimään välttämään sotilaallisia yhteenottoja,

¹ KOM(2004)0417 lopullinen.

- H. ottaa huomioon, että Irakin poliittinen tilanne ja turvallisuustilanne on heikko ja heikkenee edelleen aiheuttaen monia kuolemia ja vammautumisia irakilaisen väestön sekä kansainvälisten toimihenkilöiden keskuudessa ja että väestö kärsii jopa pakotteiden aikaa heikommista olosuhteista, jotka johtuvat siitä, että sota on tuhonnut suuria osia infrastruktuurista, erityisesti energia- ja vesihuollosta, viemäröinnistä ja terveydenhuollosta, ja siitä, että työttömyys ja rikollisuus ovat huipussaan,
- I. katsoo näissä olosuhteissa, että Yhdistyneillä Kansakunnilla ei ole tarvittavia edellytyksiä, jotta se voisi omaksua sille kuuluvan roolin jälle rakentamisen, kehityksen ja humanitaarisen avun koordinoinnissa ja jakelussa sekä demokratiaprosessissa,
- J. pitää hyvin tärkeänä sitä, että viimeisen kolmen vuosikymmenen aikana tehtyjä ihmisoikeusloukkauksia ja sotarikoksia koskevat syytökset tutkitaan mahdollisimman pian ja että syyllisiä rangaistaan,
- K. on huolissaan naisten tilanteen huononemisesta erityisesti Etelä-Irakissa, naisten oikeuksien loukkauksista sekä siitä, että naiset eivät osallistu poliittiseen toimintaan,
1. on syvästi huolissaan turvallisuustilanteen ja elinolosuhteiden heikkenemisestä Irakissa ja päivittäisistä ihmishenkien menetyksistä;
 2. uskoo, että turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1546 ylivoimaisesti tärkeintä tavoitetta "federalistisesta, demokraattisesta, moniarvoisesta ja yhtenäisestä Irakista, jossa poliittisia oikeuksia ja ihmisoikeuksia täysin kunnioitetaan" ei todennäköisesti saavuteta ilman, että Yhdysvaltojen johtamien joukkojen roolia tarkistetaan radikaalisti; vaatii sen vuoksi, että liittoutuman joukot asetetaan YK:n vallan alaisuuteen muuttaen ne YK:n toimivallan alaisuudessa toimiviksi monikansallisiksi sotilas- ja poliisiyksiköiksi, joissa on mahdollisuuksien mukaan myös runsaasti arabijoukkoja, siihen asti, kun ne voidaan pikaisesti muuttaa paikallisiksi joukoiksi;
 3. tuomitsee jälleen kaikki terroriteot;
 4. tuomitsee mitä voimakkaimmin ranskalaisten journalistien Christian Chesnotin ja Georges Malbrunot'n sekä italialaisten avustustyöntekijöiden Simona Torrettan ja Simona Parin kidnappauksen ja vaatii heidän välitöntä vapauttamistaan; pitää ilahduttavana monia Irakin kansalaisten ja islamilaisen maailman näitä neljää uhria kohtaan esittämiä solidaarisuudenilmauksia, joissa korostuu yhteinen näkemys siitä, että journalistien ja rauhanaktivistein ottaminen panttivangeiksi vetää lokaan minkä tahansa poliittisen motiivin ja on pelkkä rikos;
 5. korostaa, että YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman nro 1546 mukaan kaikki osapuolet ovat sitoutuneet toimimaan kansainvälisen oikeuden mukaisesti ja noudattamaan myös kansainvälisen humanitaarisen oikeuden velvoitteita, ja kehottaa kaikkia osapuolia noudattamaan näitä velvoitteita; tuomitsee sen, että Irakin väliaikainen hallitus on ottanut kuolemanrangaistuksen uudelleen käyttöön;
 6. tuomitsee ankarasti liittoutuman joukkojen pidättäminä olevien Irakin kansalaisten järjestelmällisen epäasiallisen kohtelun ja kidutuksen ja on vakavasti huolissaan laittomia tappamisia koskevista väitteistä;

7. kehottaa Irakin väliaikaishallitusta ja liittoutuman joukkoja selventämään välittömästi hallussaan olevien vankien aseman ja aloittamaan heidän syyttämisensä kansainvälisten oikeusnormien mukaisesti tai päästämään heidät vapaaksi;
8. kehottaa neuvostoa ja komissiota tuomitsemaan vankien kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen ja halventavan kohtelun; kehottaa tutkimaan esitetyt kidutusta ja julmaa kohtelua koskevat väitteet perinpohjaisesti puolueettomalla, julkisella ja avoimella tavalla; kehottaa toteuttamaan asianmukaisia toimia kaikilla komentotasoilla toimivia sellaisia henkilöitä vastaan, jotka ovat käskeneet suorittaa tai jotka ovat itse suorittaneet tällaisia loukkauksia tai jotka ovat edistäneet tällaiset loukkaukset sallivaa komentoilmapiiriä; vaatii kaikille vangituille oikeutta oikeuskäsittelyyn ja lain mukaisiin pidätysoloihin;
9. kehottaa väliaikaishallitusta ottamaan kansainvälisiä juristeja kaikkiin tehtäviin Saddam Husseinia vastaan käytävässä oikeudenkäynnissä ja pahoittelee, että Irakin väliaikaishallitus on kieltäytynyt kutsumasta koolle kansainvälistä, YK:n tukemaa tuomioistuinta, jotta kaikki Irakissa vuosina 1968–2003 tehdyt joukkorikokset voidaan tuomita ja joka estäisi mielikuvan siitä, että jaetaan "voittajan oikeutta";
10. kehottaa Irakin väliaikaishallitusta takaamaan lehdistön vapauden ja panee huolestuneena merkille äskettäin tapahtuneen Al Jazeeraan toimistojen sulkemisen toistaiseksi;
11. toteaa jälleen, että öljyn ja muiden luonnonvarojen on oltava täysin ja itsenäisesti Irakin viranomaisten hallinnassa; vaatii riippumatonta tutkimusta väitteistä, joiden mukaan Yhdysvaltojen johtaman liittoutuman väliaikaishallinto olisi rikkonut kansainvälistä oikeutta käyttämällä epäasianmukaisesti miljardien eurojen arvosta Irakin valtion varoja;
12. pitää ilahduttavana komission painottamaa Irakin velkojen anteeksiantamista sen harkitessa helpotusta arvioituihin 120 miljardin euron maksamattomiin velvoitteisiin, mikä olisi edellytyksenä Irakin taloudellisen elinkyvyn palauttamiselle, ja kehottaa neuvoston puheenjohtajavaltiota ja jäsenvaltioita laatimaan Irakin velkojen peruuttamista koskevan yhteisen strategian;
13. tukee Euroopan unionin taloudellista lisätukea Irakin jälleenrakentamiseen ja kehottaa neuvostoa käyttämään joustovälinettä toteuttaakseen tämän sitoumuksen vähentämättä menoja muilla EU:n ulkoisen toiminnan aloilla; vaatii kuitenkin, että ennen kuin tehdään päätös vuoden 2005 talousarviossa myönnettävistä määristä, komissio esittää arvion kansainvälisen jälleenrakennusrahaston toiminnasta, jonka kautta EU:n viime vuoden määrärahat on kanavoitu, ja menetelmistä, joilla taataan, että jälleenrakentamista varten pyydyt varat voidaan panna täytäntöön menestyksellisesti vallitsevassa turvallisuustilanteessa;
14. kehottaa EU:ta aloittamaan keskustelun Irakin väliaikaishallituksen, kansallisen konferenssin ja Irakin siviiliyhteiskunnan kanssa merkityksestä, jota ne katsovat EU:lla olevan kyseissä maassa; muistuttaa suuresta avusta, jota EU voisi antaa käynnistämällä epävirallinen vuoropuhelu laajennetun Irakin kansalaisyhteiskunnan kanssa, mukaan luettuina kansalaisjärjestöt, uskonnolliset ryhmittymät, ammattiyhdistykset ja uudet poliittiset puolueet;

15. on vakavasti huolestunut siitä, että siirtymäkauden kansalliskokouksen vaalit, jotka on määrä pitää tammikuun lopussa 2005, ovat kasvavan epävakauden vuoksi suuressa vaarassa; pitää myönteisenä Irakin riippumattoman vaalilautakunnan perustamista ja YK:n johtavaa roolia Irakin väliaikaisen hallituksen neuvonantajana vaaliprosessissa; kehottaa liittoutuman joukkoja antavia maita harkitsemaan, tarjoaako niiden mukanaolo vaalimenettelyssä tarvittavan turvallisuuden ja rauhallisen ilmapiirin;
16. tukee ponnistuksia turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1546 ehdotetun kansainvälisen kokouksen järjestämiseksi tukemaan Irakin poliittisen siirtymäprosessin ja Irakin elpymisen tukemiseksi, Irakin kansan hyväksi ja alueen vakauden eduksi; kehottaa EU:ta tarkastelemaan ajatusta osallistua kansainvälisen Irakia käsittelevän konferenssin tukemiseen;
17. painottaa, että päätöslauselma Israelin ja Palestiinan konfliktista on EU:n eräs kaikkein tärkeimmistä strategisista painopisteistä ja että konfliktin ratkaiseminen on edellytyksenä Irakin täydelle vakauttamiselle; kehottaa neuvostoa uudistamaan ponnistuksensa hyväksymällä vahvan kannan siihen, että molemmat osapuolet panevat täytäntöön Lähi-idän etenemissuunnitelman ja siten myötävaikutetaan vakauteen koko Lähi-idässä;
18. on vakuuttunut, että uskonnonvapauden, ihmisoikeuksien ja demokratian kunnioittamiseen perustuva tiivis vuoropuhelu muslimiväestön ja heidän edustajiensa kanssa Euroopassa ja asianomaisissa maissa on äärimmäisen tärkeää, jotta voidaan saavuttaa rauha ja vakaus alueelle, eristää äärimmäisyysainekset ja välttää "kulttuurien yhteentörmäys", ja kehottaa neuvostoa ja komissiota käynnistämään euro-islamilaisten aloitteen tämän saavuttamiseksi;
19. vaatii luomaan asteittain alueellisen poliittis-taloudellisen yhteistyökehyksen ja kaiken kattavan aseistariisumista koskevan aloitteen, joka tarjoaisi järjestelmän koko alueen vakauden lisäämiseen ja mahdollisuuden puuttua pitkään ratkaisematta olleisiin alueellisiin kiistoihin;
20. vaatii neuvostoa varmistamaan Irakista tulevien pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden tehokkaan suojelemisen jäsenvaltioiden alueella niin kauan kuin turvattomuus jatkuu;
21. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Irakin väliaikaiselle hallitukselle, Irakin kansalliselle konferenssille, YK:n pääsihteerille sekä YK:n turvallisuusneuvostolle.